

Summary

The industrial and corn mills of Graft I – Four Horse mills

The Schermer island including the villages Graft and De Rijk is located in the middle of North Holland, between the land reclamation of the Schermer and Beemster. In the Seventeenth century, apart from corn and polder mills, dozens of industrial mills were also located there. This article is limited to the four horse mills of Graft; an oil mill, groat mill and two horse mills for making heavy rope.

The oil mill first mentioned in 1583 probably existed before 1550. In the seventeenth century this horse mill was replaced by several wind oil mills. Little is known about the two horse mills De Poel and De Vrede for the production of heavy rope. They are only mentioned at the end of their existence respectively in 1901 and 1894. One picture of those horse mills is known and can be viewed in picture 10. We know far the most about the groat mill which – apart from an intermittent period of four years – from before 1654 up to a little over 1912 was located on the main street in Graft, most certainly at the same location. Two inventories (1706, 1854) give an impression of its construction. Apart from groats also drinks and groceries were sold there. The activities in the groat mill clarified and explained which processes in the mill required a determined and constant number of revolutions. Many grocers in the grocery of Graft came from outside the village: the required skill and capital were probably locally not always available.

Although – due to the low wages – grocers never became rich, it is known that prices of groceries in the eighteenth and nineteenth century were higher than in the seventeenth century. At wind corn mills on the Schermer island the price development in that period was reversed. Probably the upcoming poverty forced people to use the cheaper buckwheat instead of the more expensive grain. The migration from horse power to steam engines did not happen in the grocery of Graft also due to the lack of potential marketing.

LdE

Samenvatting.

De Industrie- en Korenmolens van Graft I – Vier Rosmolens

Midden in Noord-Holland, tussen de droogmakerijen Schermer en Beemster, ligt het Schermer-eiland met de dorpen Graft en De Rijk. In de zeventiende eeuw stonden er naast koren- en poldermolens ook enige tientallen industriemolens. Dit artikel beperkt zich tot de vier rosmolens van Graft : een oliemolen, een gruttersmolen en twee paardenmolens bij lijnbanen voor zwaar touwwerk.

De oliemolen wordt voor het eerst vermeld in 1583, maar dateert mogelijk al van voor 1550. In de zeventiende eeuw maakte deze rosmolen plaats voor enkele windolliemolens. Ook over de twee paardenmolens bij de lijnbanen De Poel en De Vrede is weinig bekend. Zij worden pas vermeld in de nadagen van deze lijnbanen: respectievelijk in 1901 en 1894. Er is een afbeelding van zo'n paardenmolen bekend (afb. 10). Verreweg het meeste weten we van de gruttersmolen die –met een onderbreking van vier jaar– van voor 1654 tot (iets na) 1912 aan de hoofdstraat van Graft stond, waarschijnlijk steeds op dezelfde plaats. Twee inventarissen (1706, 1854) geven een indruk van de inrichting. Naast grutten werden er ook drank en kruidenierswaren verkocht. De werkzaamheden in een grutterij worden toegelicht, waarbij wordt aangegeven welke processen in een grutterij een bepaald en constant toerental vereisen. Veel grutters in de Grafter grutterij kwamen van buiten het dorp: de benodigde vakkennis en kapitaal waren ter plaatse blijkbaar lang niet altijd aanwezig. Hoewel je als grutter in Graft bepaald niet rijk werd, bleken de prijzen voor de grutterij in de achttiende en negentiende eeuw hoger te liggen dan in de zeventiende eeuw. Bij windkorenmolens op het Schermereiland was de prijsontwikkeling in die periode veelal omgekeerd. Blijkbaar dreef de opkomende armoede de mensen van het dure graan naar het goedkope boekweit. Een overgang van paardenkracht naar de stoommachine bleef in de Grafter grutterij uit, mede door een gebrek aan afzetmogelijkheden.

LdE